

Αθήνα, 26 Μαΐου 2016
Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΑΦ Β'1081630 ΕΞ 2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Β'

Ταχ. Δ/ση: Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδ.: 101 84 Αθήνα
Πληροφορίες: Ε. Καπούτσου
Τηλέφωνο: 210 - 33.75.312
ΦΑΞ: 210 - 33.75.001

ΘΕΜΑ: Οι δημοτικοί συνδυασμοί δεν υποχρεούνται, μετά την έναρξη ισχύος του ν. [4172/2013](#), σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Με αφορμή ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. δ' του [άρθρου 2](#) του ν. [4172/2013](#) (Κ.Φ.Ε.), οι οποίες ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, σε φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά, ως «νομική οντότητα» νοείται κάθε μόνιμο εταρικό ή μη οργάνωση και κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως κάθε μορφής ίδρυμα ή σωματείο ή οποιοδήποτε μόνιμο παρόμοιας φύσης, κ.λπ.
2. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της περ. γ' του [άρθρου 45](#) του ν. [4172/2013](#) ορίζεται ότι σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, με εξαίρεση μόνο τα κάθε είδους έσοδα που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο φόρου, ενώ με τις διατάξεις της περ. ζ' του ίδιου άρθρου και νόμου, σε φόρο εισοδήματος υπόκεινται και οι νομικές οντότητες που ορίζονται στο [άρθρο 2](#) του Κ.Φ.Ε. και δεν περιλαμβάνονται σε μια από τις περιπτώσεις του [άρθρου 45](#) του Κ.Φ.Ε.
3. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι στην ευρύτερη έννοια των νομικών οντοτήτων του [άρθρου 2](#) του Κ.Φ.Ε. περιλαμβάνονται και τα πρόσωπα της περ. γ' του [άρθρου 45](#) του ίδιου νόμου.
4. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» ορίζεται ότι η εκλογή του δημάρχου, των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων

των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων και του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται.

5. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ίδιου πιο πάνω νόμου ορίζεται ότι ο συνδυασμός καταρτίζεται με γραπτή δήλωση που υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι που τον αποτελούν (παρ. 1). Η δήλωση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, ύστερα από παραγγελία των προσώπων που την υποβάλουν ή ενός εκλογέα δημότη ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία (παρ. 7).

6. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3852/2010 ορίζεται ότι τη δέκατη πέμπτη (15η) ημέρα πριν από την ψηφοφορία το πρωτοδικείο ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους συνδυασμούς που έχουν δηλωθεί νόμιμα.

7. Το ΣτΕ με την αριθμ. 1103/2005 απόφασή του έκρινε ότι οι δημοτικοί συνδυασμοί συγκροτούνται αποκλειστικώς προς συμμετοχή στις εκλογές των οργάνων διοικήσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ενώ με την αριθμ. 2388/2005 απόφασή του έκρινε, ερμηνεύοντας τις διατάξεις διάφορων νομοθετημάτων που αναφέρονται σε συνδυασμούς για τη διαδικασία εκλογής των οργάνων διοικήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (άρθρα 54 παρ. 1, 55, 107 παρ. 1, 112 παρ. 1, 117 παρ. 1 και 118 παρ. 1 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα Δ.Κ.Κ.- Π.Δ.410/1995, Α' 231), καθώς και σε παρατάξεις που καταρτίζουν κατά τα άρθρα αυτά συνδυασμούς για τον παραπάνω σκοπό, ακόμη και αν εκπροσωπούνται στα όργανα διοικήσεως του Δήμου ή της Κοινότητας, ότι δεν αναγνωρίζονται από το νόμο ως φορείς δικαιωμάτων (η ικανοποίηση των οποίων μπορεί να επιδιωχθεί με την άσκηση του ένδικου βοηθήματος της αιτήσεως ακυρώσεως) στον κύκλο γενικώς των θεμάτων, τα οποία αφορούν τη διαχείριση των δημοτικών ή κοινοτικών υποθέσεων (σχετ. το αριθ. [1100088/11455/B0012/1.6.2007](#) έγγραφό μας).

8. Με βάση τα ανωτέρω, η Διοίκηση, ερμηνεύοντας τις προϊσχύσασες διατάξεις του ν. [2238/1994](#) (παλαιός Κ.Φ.Ε.), διευκρίνισε ότι οι δημοτικοί συνδυασμοί, οι οποίοι συγκροτούνται αποκλειστικώς προς συμμετοχή στις εκλογές των οργάνων διοικήσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και από τους οποίους προκύπτουν και οι δημοτικές παρατάξεις που συμμετέχουν στο δημοτικό συμβούλιο των οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν αναγνωρίζονται από το νόμο ως φορείς δικαιωμάτων και απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος και δεν έχουν υποχρέωση υποβολής δηλώσεων, καθόσον στερούνται συγκεκριμένου νομικού τύπου και δεν αναφέρονται στις διατάξεις των [άρθρων 101](#) (υποκείμενο του φόρου) και [107](#) (υπόχρεοι σε δήλωση) του ν. [2238/1994](#).

9. Εξάλλου, το ΣτΕ με την αριθμ. 1296/2011 απόφασή του έκρινε ότι οι δημοτικοί συνδυασμοί αναγνωρίζονται θεσμικά από τα άρθρα 34 έως 39 και 50 έως 60 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006), ενώ με το άρθρο 94 του ως άνω Κώδικα αναγνωρίστηκε ο θεσμός της Δημοτικής Παράταξης εντός του Δημοτικού Συμβουλίου, το οποίο ασκεί τις κατά το άρθρο 93 του ΔΚΚ αρμοδιότητες, ώστε, όπως αναφέρεται στην οικεία αιτιολογική έκθεση, να υπάρχει συντονισμένη δράση των δημοτικών συμβούλων εντός του πλαισίου της δημοτικής παράταξης. Κατ' ακολουθίαν αυτών και οι δημοτικές παρατάξεις που λειτουργούν στα πλαίσια του δημοτικού συμβουλίου και αναγνωρίζονται από τον ισχύοντα, κατά τον κρίσιμο χρόνο, ΔΚΚ ως φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στον τομέα της προστασίας

του περιβάλλοντος, της εδαφικής περιφέρειας του οικείου Δήμου, έχουν έννομο συμφέρον για την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως κατά πράξεων που αφορούν το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον της περιοχής.

Οι προαναφερθείσες διατάξεις του ν. 3463/2006 είναι αντίστοιχου περιεχομένου με τις διατάξεις του ν. 3852/2010, που μνημονεύονται ανωτέρω.

10. Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω προκύπτει ότι οι δημοτικοί συνδυασμοί περιλαμβάνονται κατ' αρχήν στην έννοια των νομικών οντοτήτων, όπως αυτή ορίζεται στις διατάξεις του [άρθρου 2](#) του ν. [4172/2013](#) και ειδικότερα, στα πρόσωπα της περ. γ' του [άρθρου 45](#) του ίδιου νόμου, πλην όμως, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, συγκροτούνται αποκλειστικά για συμμετοχή στις εκλογικές διαδικασίες και δεν αναγνωρίζονται από τον νόμο ως φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων άλλων, πλην των προβλεπομένων στην εκλογική νομοθεσία. Κατά συνέπεια, γίνεται δεκτό ότι δεν υπόκεινται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, με βάση τις διατάξεις του [άρθρου 68](#) του ν. [4172/2013](#).

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ